

Presentacion

Canejan, pera sua situacion enlairada e estrategica, ei un guardadèr privilegiat deth Baish Aran e des grani massissi pirenencs dera Maladeta e eth Luishonès. Eth tèrme municipau deth pòble pren era major part dera Val de Toran, era darrèra ribèra aranesa que desboque era sua aigua ena Garona.

Eth territori montanhut de Canejan amasse ua barreja extraordinària de natura e cultura. Eth sòn relèu fòrça abrupte, a diuèrses vals segondàries e ua multitud de pics. Er aigua ei abondiu en totes es sues formes: riueròts, cascades, estanhs... Es sues vessants son caperades per ua vegetacion exuberanta

Era Val de Toran a estat abitada dejà hè mils d'ans. Era cultura agropastorau que i predominaue enquia non hè guairi decènnis a deishat signes ben visibles per tot: poblets idilics, cases e bòrdes escampilhades, cabanes de pastors, prats de dali, camins...

En municipi de Canejan i a ua part destacada des Mines de Liat, que siguec ua des explotacions minaires mès importantes deth Pirenèu pendent eth siècle XIX e principis deth XX. Aguesta industria a deishat nombrosi rèsti en territori que son d'un gran interès culturau.

Pera solana dera Val de Toran, damb epicentre en Canejan, vos prepausam 10 excursions per camins senhalizats. Son ua magnifica oportunitat entà describir uns païsatges de gran beresa, plan diferents dera rèsta dera Val d'Aran. En generau son itineraris de duretat baisha o mejana (exceptat deth nº10, un shinhau mès dur), aptes entà toti es publics.

Pulsaila de primavera

Marcòlic groc

Ceps

Presentació

Canejan, per la seva situació enlairada i estratègica, és un mirador privilegiat del Baish Aran i dels grans massissos pirenencs de la Maladeta i el Luishonès. El terme municipal del poble comprèn la major part de la Val de Toran, la darrera ribera aranesa que aboca la seva aigua a la Garona.

El territori muntanyós de Canejan aplega una barreja insolita de naturalesa i cultura. El seu relleu molt abrupte, té diverses valls secundàries i una multitud de pics. L'aigua hi abunda en totes les seves formes: riueròts, cascades, estanys, deus... Els seus vessants estan coberts per una vegetació exuberant i aixopluga una fauna riquíssima.

La Val de Toran ha estat habitada de fa mil-lennis. La cultura agropastoral que hi floría fins no fa gaires dècades ha deixat signes ben visibles per tot arreu: poblets idílico-s, cases i bordes esparses, cabanes de pastors, pastures i prats de dall, senders, marges, abeuradors...

En el municipi de Canejan hi ha una part destacada de les Mines de Liat, que fou una de les explotacions mineres més importants del Pirineu durant el segle XIX i principis del XX. Aquesta indústria ha deixat nombroses restes al territori que són d'un gran interès cultural.

Per la solana de la Val de Toran, amb epicentre en Canejan, us proposem 10 excursions per senders senyalitzats. Són una magnifica oportunitat per descobrir uns paisatges de gran belleza, molt diferents dels de la resta de la Val d'Aran. Son itinerarios de dureza baja o mediana (exceptuando el nº 10, un poco más duro), aptos para todos los públicos.

Observacions practiques

- Toti es itineraris comencen en Canejan (906 m), exceptat deth nº1 que comence en Pontaut (600 m).
- Bona part des recorreguts se pòden combinar entre eri de diuèrses formes.
- Era senhalizacion des itineraris consistís en garròts indicadors enes punts claus des itineraris e enes mèrques jaunes pendent eth recorregut, mès cau avertir qu'era senhalizacion encara non ei complèta.
- I a un projècte en cors entà dar circularitat a toti es itineraris (línies discontinues en mapa)

Observacions pràctiques

- Tots els itineraris comencen a Canejan (906 m), menys el núm. 1, que comença a Pontaut (600 m).
- Bona part dels recorreguts es poden combinar entre ells de diversas maneres.
- La senyalització dels itineraris consisteix en pals indicadors en punts clave de los itinerarios y en marcas amarillas en el recorrido, pero s'ha d'avertir que la senyalització encara no està completada.
- Hi ha un projecte en curs per donar circularitat a tots els itineraris (líneas discontinuas en el mapa).

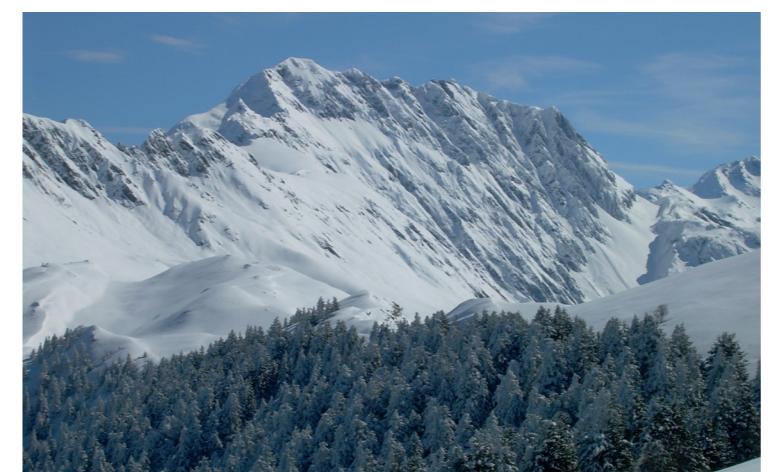
Observaciones prácticas

- Todos los itinerarios empiezan en Canejan (906 m), menos el nº 1, que empieza en Pontaut (600 m).
- Buena parte de los recorridos se pueden combinar entre ellos de diversas maneras.
- La señalización consiste en palos indicadores en puntos clave de los itinerarios y en marcas amarillas en el recorrido, pero se ha de advertir que la señalización aún no está completada.
- Hay un proyecto en curso para dar circularidad a los itinerarios que todavía no la tienen (líneas discontinuas en el mapa).

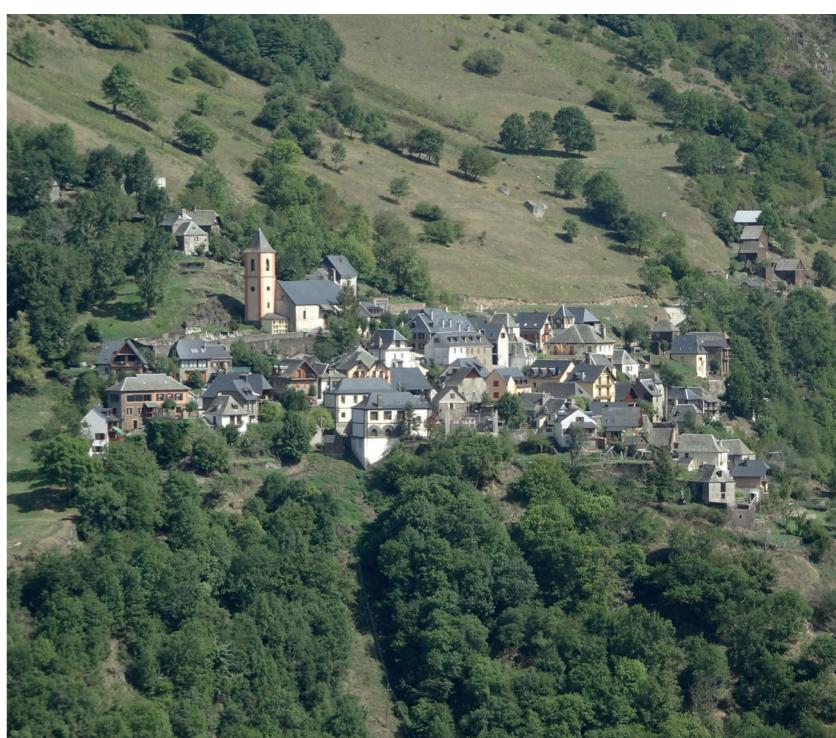

A on mijjar? / On menjar? / ¿Dónde comer?

CAMINS DE CANEJAN

Cresta de Crabèra

ERA SOLANA DERA
VAL DE TORAN

ITINERARIS

ITINERARIS / ITINERARIOS

1. Camin dera Còsta: De Pontaut a Canejan

Recórrer eth camin dera harradura dera Còsta ei era milhor manera d'accidir a Canejan entà passejar pes sòns carrès costeruts e gaudir des sues vistes privilegiades. Eth nombre des sues corbes coincidís damb es pòbles que i a ena Val d'Aran.

Recórrer el camí de ferradura d'Era Còsta és la millor manera d'accidir a Canejan per passejar pels seus carrers costeruts i gaudir de les seves vistes privilegiades. El nombre de sus revolts coincideix amb el dels pobles que hi ha a la Val d'Aran.

1 h 30 min.

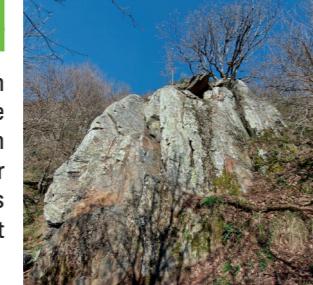
AT 300 m

Recorrer el camino de herradura de Era Còsta es la mejor manera de acceder a Canejan para pasear por sus calles empinadas y disfrutar de sus vistas privilegiadas. El número de sus revueltas coincide con el de los pueblos que hay en la Val d'Aran.

1 h 30 min.

AT 300 m

2. Penhes Males – Eth To

Rota curta mès espectacular peth terren rocos e escarpat des d'a on domine era Garona a vòl d'audèth. Bèth tram deth camin siguec talhat ena arròca entà facilitar er accès des pastors a uns petits prats (Coma Lià) e tanben siguec fòrça utilizat pes contrabandistes.

Ruta corta pero espectacular por terreno rocoso y abrupto, desde donde se domina el Garona a vuelo de pájaro. Algun tramo del recorrido fue tallado en la roca para facilitar el acceso de los pastores a unos pequeños pastos colgantes (Coma Lià) y también fue muy utilizado por los contrabandistas.

45 min

AT 100 m

Ruta corta pero espectacular por terreno rocoso y abrupto, desde donde se domina el Garona a vuelo de pájaro. Algun tramo del recorrido fue tallado en la roca para facilitar el acceso de los pastores a unos pequeños pastos colgantes (Coma Lià) y también fue muy utilizado por los contrabandistas.

3. Canau dera antiga centrau eléctrica de Canejan

Itinerari de gran interès culturau qu'entornege ua espectaculara conduccio d'aigua que formaue part dera prumèra centrau idroelectrica de Canejan (1912), destinada a proveir electricitat as Mines de Liat.

Eth canau se cale en tram inferior dera Val de Toran, bordor uman enquia hè miei sègle, mès aué ei aucupat per ua espessa vegetacion. Encara se ten en pè era finca de Nabíars e quauques cases restaurades deth bordalat dera Mòla.

Itinerari de gran interès cultural que ressegueix una espectaculara conducció d'aigua que formava part de la primera central hidroelèctrica de Canejan (1912), destinada a proveir electricitat a les Mines de Liat. El canal s'endinsa en el tram baix de la Val de Toran, un burlidor humà fins fa mig segle, però que avui està envuit per una espessa vegetació. Hi romanen en peu la finca de Nabíars i algunes cases restaurades del llogaret de la Mòla.

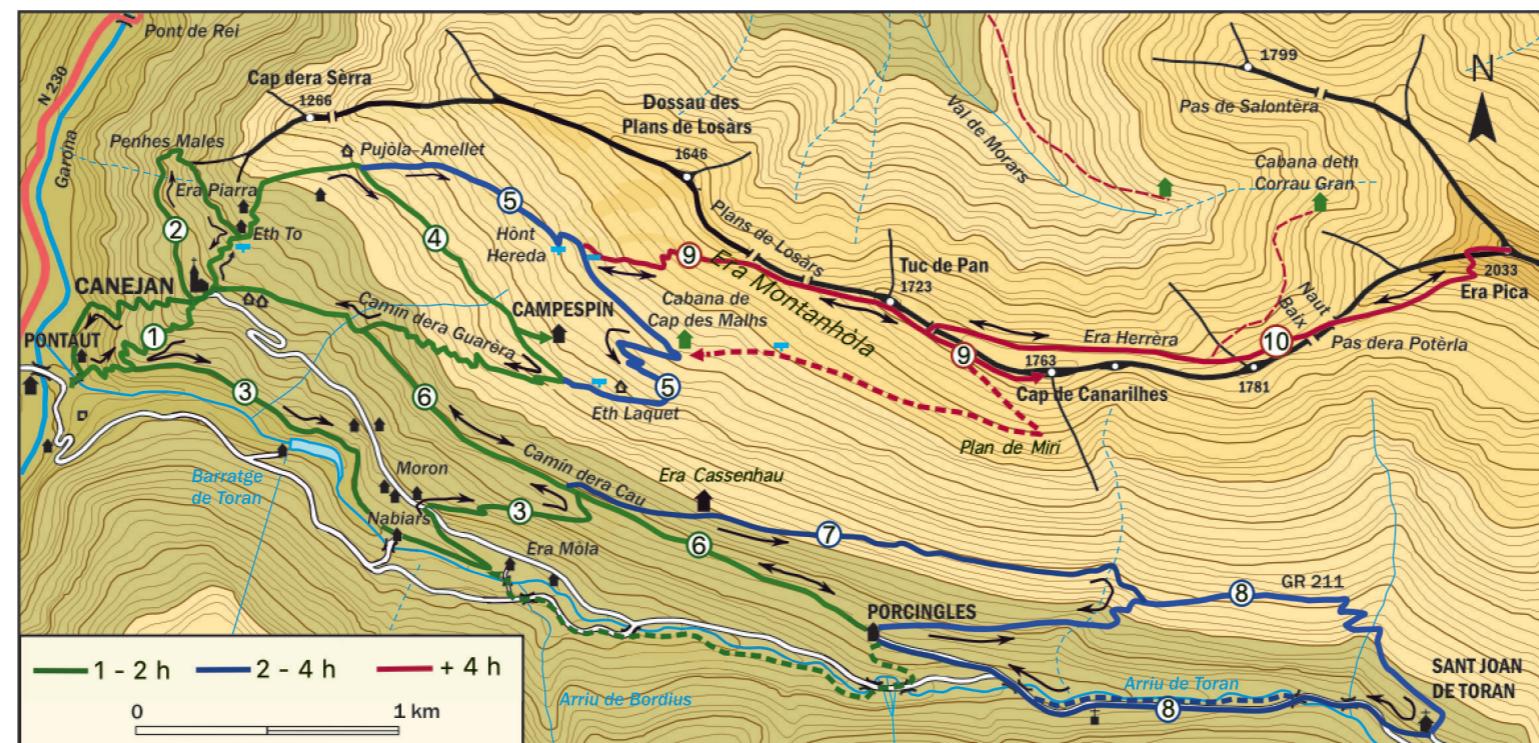
1 h 45 min – 2 h

AT 300 m

Itinerario de gran interés cultural que sigue una espectacular conducción de agua que formaba parte de la primera central hidroeléctrica de Canejan (1912), destinada a proporcionar electricidad a las minas de Liat. El canal se adentra en el tramo inferior de la Val de Toran, un hervidero humano hasta hace medio siglo, pero hoy invadido por una densa vegetación. Se mantienen en pie la finca de Nabíars y algunas casas restauradas de la aldea de la Mòla.

1 h 45 min – 2 h

AT 300 m

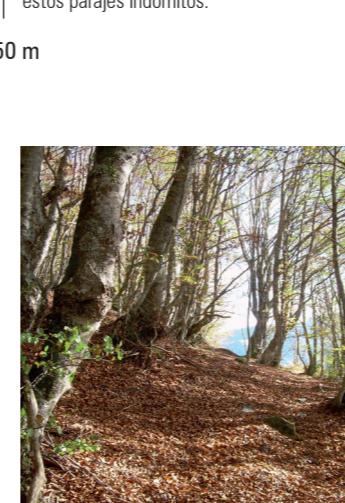
4. Eth To – Pujòla-Amellet – Campespín

Mès ennautadi que Canejan, mès plaçadi en madeish vessant, i a tres petiti bordalats deshabitati a on non arribe cap de carretèra ne cap de pista: eth To, Pujòla-Amellet e Campespín. Aguest itinerari mos permet imaginar –pàlidament- es dures condicions dera vida des antics habitants d'aguesti paratges insolits.

Més enlairats que Canejan, però situats al mateix vessant, hi ha tres petits llogarets deshabitats on no hi arriba cap carretera ni cap pista: el To, Pujòla-Amellet i Campespín. Aquest itinerari ens permet imaginar –pálidamente– las duras condiciones de vida de los antiguos habitantes de estos parajes indómitos.

5. Hònt Hereda – Cabana de Cap des Malhs

Circuit peth territori pastoral -aué conquerit pes matarrassi - que s'esten ath torn dera petita e solitària cabana de Cap des Malhs. Vistes extraordinaries des nauti pics deth Luishonès (Bom, Malpàs, Crabioles, Quairat, Lézat, entre d'auti) e deth pic locau deth Montlude damb eth sòn circ imponent d'origina glaciau.

Circuit pel territorio pastoral -avui conquistado por los matarras- que se extiende por los alrededores de la pequeña y solitaria cabaña de Cap des Malhs. Vistas extraordinarias de los altos picos del Luishonès (Bom, Malpàs, Crabioles, Quairat, Lézat, entre otros) y del pic local del Montloué con su imponente círculo de origen glacial.

2 h 30 min – 3 h

AT 500 m

Circuito por el territorio pastoral -actualmente conquistado por los matarras- que se extiende por los alrededores de la pequeña y solitaria cabaña de Cap des Malhs. Vistas extraordinarias de los altos picos del Luishonès (Bom, Malpàs, Crabioles, Quairat, Lézat, entre otros) y del pico local del Montloué con su imponente círculo de origen glacial.

2 h 30 min – 3 h

AT 500 m

6. Camin dera Cau: de Canejan a Porcingsles

Ua passejada agradiua, ideau entà hè un prumèr tastet des singulars paisatges dera Val de Toran.

Eth petit poblet de Porcingsles, abitat enquia hè pògui ans, se trape en un entorn idilic, damb es sues cases escampilhades e bèri prats de dali qu'encara se resistissen a èster aucupadi pera vegetacion.

1 h 30 min – 2 h

AT 350 m

Una passegada agradable, ideal para un primer contacto con los singulares paisajes de la Val de Toran. El pequeño pueblo de Porcingsles, habitado hasta hace pocos años, se encuentra en un entorno idílico, con casas dispersas y algunos prados que todavía resisten a ser invadidos por la vegetación.

1 h 30 min – 2 h

AT 350 m

7. Casinhau – Santa Barbara

Sense doble se tracte deth milhor recorregut entà obtier ua vision globau dera natura espectaculara dera Val de Toran. Sedusissen es sòns bòsqui immens: es cassenhaus dera solana e es hais e auetaus der ombrèr. Impressionen es sòns relèus escarpats, que conflouissen enes sòns nauti pics (eth Montlude, era Cresta de Crabèra, eth tuc d'Ermèr...).

Es tracta, sens dubbte, del mejor recorrido para obtener una visión global de la naturaleza espectacular de la Val de Toran. Seducen sus bosques inmensos: los robledales de la solana y los hayedos y abetales de la umbría. Impresionan sus relieves abruptos, que confluyen en sus altos picos (el Montloué, la Cresta de Crabèra, el tuc d'Ermèr...).

2 h 30 min - 3 h

AT 350 m

Sin duda se trata del mejor recorrido para obtener una visión global de la naturaleza espectacular de la Val de Toran. Seducen sus bosques inmensos: los robledales de la solana y los hayedos y abetales de la umbría. Impresionan sus relieves abruptos, que confluyen en sus altos picos (el Montloué, la Cresta de Crabèra, el tuc d'Ermèr...).

2 h 30 min - 3 h

AT 350 m

8. Sant Joan de Toran

Sant Joan de Toran ei eth pòble mès ben conservat dera Val d'Aran, eth que representa milhor aquerò que siguec era arquitectura aranesa. Ei er unic agregat de Canejan qu'a era sua pròpia glèisa. Eth pòble ei plaçat en un entorn superb: entornejat de prats, de bòsqui e de nautes montanhes.

Sant Joan de Toran es el pueblo más bien conservado de la Val d'Aran, el que representa mejor lo que fue la arquitectura tradicional aranesa. Es el único núcleo agregado a Canejan que tiene su propia iglesia. El pueblo está situado en un entorno soberbio: rodeado de prados, bosques y altas montañas agrestes.

3 h – 3 h 30 min

AT 450 m

9. Ascension ath Tuc de Pan (1722 m) e ath Tuc des Canarilhes (1759 m)

Ascension as dus tucs pastorals que coronen era solana de Canejan, des d'a on se descobrís un vast territori de pastos e bòsqui invisibles des des zònes mès baixes. Es dus cims son esplendidi guardadèrs locaus e deth Pirenèu centrau.

Ascensió als dos tucs pastorals que coronen la solana de Canejan, des d'on es descobreix un extens territori de pastos y bosques invisibles des de las zonas más bajas. Ambos picos son espléndidos miradores locales i del Pirineo central.

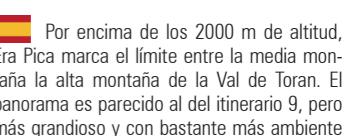
4 h – 5 h

AT 900 m

10. Ascension a Era Pica (2036 m)

Ath delà des 2000m de nautada, Era Pica mèrque eth limit entre era montanha mieja e era nauta montanha dera Val de Toran. Eth panorama ei semblant ar itinerari 9, encara qu'e mès grandios e damb fòrça mès ambient montanhut.

Per damunt dels 2000 m d'altitud, Era Pica marca el límite entre la media montaña y la alta montaña de la Val de Toran. El panorama es parecido al del itinerario 9, pero más grandioso y con bastante más ambiente montañoso.

6 h – 7 h

AT 1.150 m

